

90

DEVADESÁTKA

MAGAZÍN LIBERECKÝCH ZÁKLADNÍCH ŠKOL

podzim 2022

ÚVODEM

Milí čtenáři,

školní rok stíhá školní rok a my už jsme zase na začátku. Tentokrát patrně jednoho z nejtěžších roků ve vzdělávání, co pamatují. Nejen tím, že se budeme muset popasovat s energetickou výzvou, přičemž zatím vůbec nevíme, co nás čeká; nejen tím, že musíme postupně začleňovat na 600 ukrajinských žáků, které musely naše školy pojmout a s kterými si v řadě případů asi nebudeme vědět rady. Ale i některými zásahy, které školám a obcím bohužel uchystalo či ještě chystá Ministerstvo školství (MŠMT).

Předně se musíme rozloučit s velkým projektem na podporu společného vzdělávání Férové školy, který jsme v Liberci v objemu přes 100 milionů korun realizovali ve dvou fázích od roku 2017 a který definitivně skončí se závěrem roku 2022. MŠMT totiž před pár měsíci rozhodlo, že obce do další výzvy jako individuální žadatele už nepustí a místo toho zcela nesmyslně upřednostní tzv. místní akční skupiny (MAS). Jako už bohužel tradičně v Česku tedy bouráme funkční systém a nahrazujeme ho neznámou, o níž předem víme, že nemůže fungovat. Nic nepomohla jednání s nejvyššími představiteli MŠMT; současný ministr Balaš už ostatně na dopis ani neodpověděl.

Druhou ránu MŠMT zasadilo tzv. střediskům volného času – v Liberci je reprezentuje DDM Větrník. Změnilo totiž jejich financování tak, že zkrátka budou muset omezit některou ze svých služeb, pokud ji ovšem ze svého opět nedoplatí obce. U DDM Větrník tedy hrozí např. uzavření volnočasového klubu pro mládež Věčko, který plní svou nezastupitelnou roli na poli primární prevence rizikových jevů, nebo omezení oborových soutěží, které pomáhají rozvíjet vědomosti a dovednosti nadaných žáků.

A do třetice MŠMT plánuje revidovat financování společného vzdělávání natolik, že to významně ohrozí například přítomnost asistentů pedagoga ve třídě. Zrovna v době, kdy v tuzemsku potřebujeme začlenit tisíce ukrajinských žáků – ty ostatně nařídil do ZŠ zapsat právě stát – a kdy se bez pomoci dalších pedagogických pracovníků v žádném případě neobejdeme. Proč pořád děláme věci naopak, než bychom ve skutečnosti měli a než to má smysl?

MŠMT se v obou posledních případech zaklíná, že změny mají vést k efektivnějšímu financování školství. Je to ale jen prvoplánová výmluva. Pravda je totiž taková, že ministerstvo musí šetřit, hledá peníze, kde se dá, a sahá k opatřením, která mohou významně ztížit celý proces vzdělávání. Těším se na to, až první (a stranickým složením jakákoli) vláda pochopí, že můžeme třeba šetřit na výstavbě dálnic, ale na vzdělávání nikoli. Je to naše budoucnost a zásahy k horšímu už nikdy nejdou dohnat.

Závěrem mi ještě dovoluňte jednu zmínku – jako náměstek primátora se vzdělávání věnuji nepřetržitě od roku 2014 a v současné době zahajuji už své třetí volební období. Jednou z věcí, kterou bych rád do veřejného prostoru vrátil, jsou pravidelná setkávání s občany a aktéry ve vzdělávání, která v roce 2020 padla s covidem. Jak je patrné z řádků výše, témat k diskusi je více než dost. Těším se na shledání s vámi. A děkuji za dlouholetou pozornost.

*Ivan Langr,
náměstek primátora pro kulturu,
školství, a cestovní ruch*

ZÁKLADNÍ ŠKOLA U ŠKOLY

RODIČE A PRARODIČE ČTOU DĚTEM

S příchodem nového školního roku jsme se rozhodli odstartovat čtenářská odpoledne v družině, během kterých umožníme rodičům a prarodičům přijít mezi nás a předčítat dětem vybraný příběh ze své oblíbené knihy.

Čtenářský zážitek bude zesílen, když pohádku přečte dospělý, který malým posluchačům dovolí bezprostředně reagovat a rozpoutat dialog o příběhu. Maminky a tatínkové, babičky a dědečkové se mohou v průběhu čtení ptát na otázky, které podnítky dětskou fantazii, umožní dětem vstoupit do pohádkového světa a společně ho dotvářet. Dobrovolníci usnadní dětem porozumění textu a podpoří uvažování o postavách příběhu. Již děti mladšího školního věku proto mohou vytvářet vlastní prvotní příběhy.

Důvody ke společné četbě jsou po distanční výuce ještě silnější. Čtenářská odpoledne na chvíli uchrání děti před televizí a počítačem, rozvíjejí vzájemnou komunikaci a prohlubují vztahy mezi těmi, kteří se čtenářské besedy účastní. Nejenže si děti rozšíří slovní zásobu a myšlenkové obzory, ale také se při besedách cítí v bezpečí a pravidelné hlasité předčítání rozvíjí jejich lásku ke knihám. Děti se mohou pravidelně těšit na příští návštěvu s očekáváním dalšího zajímavého příběhu.

*Denisa Reimannová,
učitelka českého jazyka*

ŠKOLA V PŘÍRODĚ

Žáci třetích a čtvrtých vyrazili v září do Janova nad Nisou do hotelu Semerink. I když předpověď babí léto neslibovala, připravil pedagogický tým ve spolupráci s instruktory bohatý program pro děti. Kombinací vnitřních a venkovních aktivit se nám podařilo na počasí rychle reagovat. Zvládli jsme vystoupat na rozhlednu Slovanka, stihli jsme navštívit závodnici Janu Henychovou a její smečku husky, naučit se brännball či sjet bobovou dráhu. Za odměnu, že děti všechny sportovní aktivity zvládly, jsme uspořádali pyžamovou diskotéku. Radost nám udělal i pan ředitel, když nás přijel pozdravit a přivezl nám sladké překvapení. Kromě výletů a jedení cukrovinek jsme se věnovali i českému a anglickému jazyku, řešili jsme matematické záhady a hledali poklad pomocí šifer, map a vlastivědných kvízů. Skupinové a společenské aktivity nás provázely denně, děti se více poznaly a hlavně si pobyt užily.

Miloslava Kašátková, třídní učitelka 4. A

ROYŮV DRUHÝ ŠKOLNÍ ROK

Ahoj. Jmenuji se Roy. Letos v září začal můj druhý školní rok. Chodím do 8. ročníku na Základní školu U Školy. Ve třídě mám 22 kamarádů. Na rozdíl od nich ale nepíšu domácí úkoly, nenesím školní tašku a díky svým čtyřem nohám vyběhnu školní schody mnohem rychleji. Jsem asistenční pes.

Každý den doprovázím svého kamaráda a pána do učebny. Víím, že můj pán má zdravotní potíže, a proto mám za úkol hlídat jeho aktuální stav. Jsem v práci a ve střežení nepřetržitě. Výuku strávím většinou vleže u no-

hou svého pána. Ale když tento týden vytáhla paní učitelka při třídnické hodině míček, zapojil jsem se do vyučování také.

Ve třídě jsem dostal svou misku s vodou a svůj kobereček. Všichni ve škole mě mají rádi. Děti se ke mně chovají mile, a když jim to můj pán dovolí, dají mi i nějaký pamlssek. Těším se na další školní roky, během kterých budu svému kamarádovi pomáhat. Určitě nám to ve škole půjde i nadále skvěle.

Roy, asistenční pes, 8. B

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SOKOLOVSKÁ

ANGLICKÝ TÁBOR

Školní příměstský anglický tábor se uskutečnil pro děti z 1. stupně v srpnu. Program byl nabitý celý týden. V pondělí zažily výlet do Londýna s rodilým mluvčím Christopherem Muffettem. V úterý po anglickém bloku děti vyráběly táborová trička, která jim zůstala na památku. Ve středu byl pro děti připraven celodenní výlet do iQLandie, kde zažily nevšední setkání s matematikou, fyzikou a dalšími přírodními obory. Ve čtvrtek děti nahlédly do Skotska a vyzkoušely si s rodilým mluvčím tradiční skotské tance a odpoledne proběhla karnevalová diskotéka. V pátek děti ochutnaly typickou anglickou snídani v kavárně, kterou překvapivě snědly všechny do posledního drobečku. Odpolední program započal výrobou placek s vlastním návrhem a pokračoval slavnostním předáváním dárečků a certifikátů.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

Letošní prázdniny jsme zahájili úplně prvním příměstským táborem a doufáme, že v dalších letech budou pokračovat.

První den vedly naše kroky do Jizerských hor. Cílem byla rozhledna Královka. Cestou jsme poznávali rostliny, živočichy a ochutnali první borůvky. Pak jsme sešli na Dolinu, kde na nás čekal skvělý oběd. Potom zmrzlina, koupání, hry a průlezky. Byl to prima den. Druhý den nás tramvaj č. 11 dovezla do vratislavického Nisa parku. Tolik vzdušných trampolín na jednom místě někteří z nás ještě neviděli. A protože v poledne protrhalo slunce mraky, vyrazili jsme na koupaliště Sluníčko. Koupání bylo báječné.

Středa patřila koloběžkám. Vlakem jsme se dopravili do Českého ráje na Malou Skálu. Na Žluté plovárně jsme si vypůjčili velké koloběžky a vyrazili směr Dolánky. Najeli jsme 8 km a pak už po svých, směr Zrcadlová koza. Pochutnali jsme si na skvělém obědu, zařídili si na dětském hřišti a pak jsme si malovali kamínky. Zpět jsme se dostali pomocí přívozu přes řeku Jizeru. Další vydařený den.

Ve čtvrtek se zhoršilo počasí, tak jsme tomu uzpůsobili program. Dopoledne sportování v tělocvičně a po obědě iQPark v libereckém Babylonu. Nejlepší prý bylo všechno. Ani poslední den nám moc počasí nepřálo, ale my jsme se nedali a začali tvořením ve škole. Pomocí textilních barev jsme si trička ozdobili

otisky listů a upletli si klíčenky. Moc se nám to povedlo! K obědu jsme si dali skvělou pizzu. A pak jsme vyrazili směr EKOpark. Tady jsme vyráběli ze dřeva, prošli stezkou s úkoly, nakrmili kozy a uvařili dobroty z bláta, písku, listů...

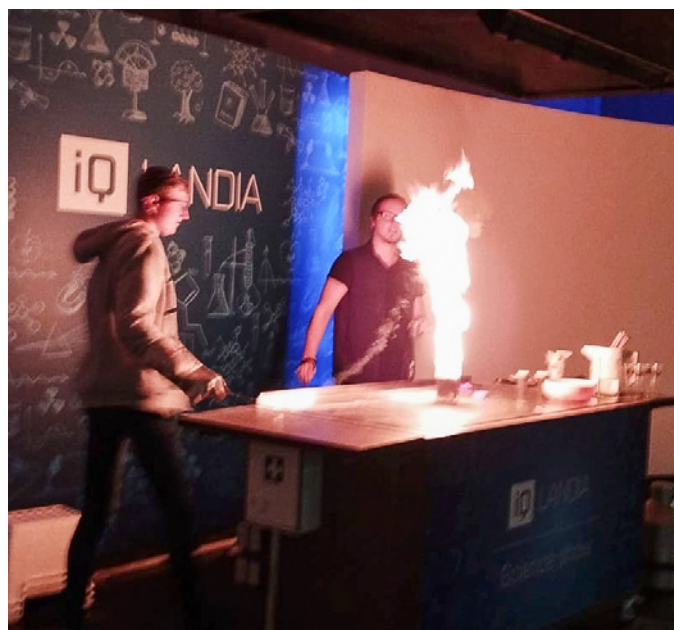
A byl tu konec tábora, loučení s novými kamarády a slibování, že za rok se sejdeme určitě zas!

ŽIVÁ KNIHOVNA POVOLÁNÍ

Žáci devátých tříd ZŠ Sokolovská navštívili 19. září akci s názvem „Živá knihovna povolání“, kterou každoročně pořádá Svaz průmyslu a dopravy ČR v liberecké iQLandii..

Děti se seznámily s profesemi, které jsou v současné době žádané na trhu práce (např. elektronik, technolog, všeobecná sestra, seřizovač, svářeč...). Žáci si obešli různá stanoviště, kde pro ně firmy připravily krátké prezentace a ukázky výrobků, a mohli si také zasoutěžit o drobné ceny.

Akce byla jako každý rok velmi zdařilá a děkujeme Naděždě Vojtíškové za perfektní organizaci.

PRVNĀČCI NA HOKEJI

Bílí Tygři Liberec nás pozvali do Svijanské arény. PrvnĀčci si prohlĀdli prostory ŀaten a zĀkladny BĀlĀch Tygrů. UĀ vĀ, co vĀe na sobĀ majĀ hokejistĀ na ledovĀ ploĀe.

Vedoucí zĀkladny BĀlĀch Tygrů Petr ŀafařovskĀ, propůjĀil dĀtem vĀbavu a mohli jsme vyrazit na ledovou plochu. Tam dĀti pĀivĀtal maskot Tygrů a byly pro nĀs pĀipraveny aktivity. VyzkouĀeli jsme si mnoho vĀcĀ – vstĀvat z ledu, jĀzdu na bruslĀch, stĀelbu na brĀnu... a nechybĀla pĀi tom spousta pĀadů a legrace.

VĀsem se nĀm u BĀlĀch Tygrů moc lĀbilo a uĀili jsme si prima dopoledne. ChtĀli bychom podĀekovat hokejistĀm Liberce a budeme se tĀĀit na dalĀĀ setkĀnĀ.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OBLAČNÁ

ZÁJEZD DO VELKÉ BRITÁNIE

Na zájezd do Velké Británie odjelo v září spolu se třemi učiteli 46 žáků 6. až 9. tříd. Před odjezdem jsme se dověděli smutnou zprávu, že zemřela anglická královna Alžběta II. Jeli jsme plni očekávání, co nás v Británii čeká.

Nejdříve jsme dorazili do Yorku, historického města severně od Londýna s bludištěm středověkých uliček a mohutnými městskými hradbami. Zastavili jsme se před York Minsterem, největší gotickou katedrálou v Anglii, a navštívili Jorvik Viking Centre – muzeum věnované době Vikingů a v podvečer York's Chocolate Story – čokoládovnu v samém srdci města, kde jsme si vyrobili na památku i vlastní ochutnávku. Večer jsme se setkali se svými s hostitelskými rodinami. Další den dopoledne nás čekalo ještě jedno překvapení. Na Univerzitě v Yorku byl domluven jazykový kurz s anglickými učiteli. Tak jsme následující tři dny vždy dopoledne trávili ve škole. Všichni výuku zvládli na výbornou a na závěr dostali certifikát o absolvování kurzu.

Odpoledne jsme měli naplánované

výlety. Do Scarborough, lázeňského města, které se může pochlubit krásnou pláží, nejstaršími anglickými lázněmi a zříceninou hradu. Velkým zážitkem byla návštěva Sea Life Centre - velkého akvária s mnoha druhy mořských ryb

a živočichů. Pak jsme se nakrátko zastavili na Flamborough Head – nejvyšších křídových útesech v Anglii se skalními okny a vyhlídkou na maják. Druhý výlet byl do Bolten Abbey, zříceniny opatství a parku. Poslední výlet byl do městečka Lincoln s dominantním hradem a katedrálou a obchůdky na Steep Hill a Bailgate.

Odtud jsme se přesunuli do hotelu Ibis Budget v těsné blízkosti letiště Heathrow.

Ráno jsme se metrem dopravili na Tower Hill, kolem Tower of London došli na Tower Bridge, který jsme si prohlédli i uvnitř. Vystoupali jsme věží na lávky s prosklenou podlahou, odkud jsme sledovali provoz pod námi, a prošli si i strojovnu mostu. Viděli jsme bitevní křižník HMS Belfast a kolem The Monument, místa, kde vypukl ničivý Velký požár v roce 1666, došli až k St. Paul's Cathedral, mistrovskému dílu architekta Sira Christophera Wrena ze 17. století.

Ve večerních hodinách jsme Londýn opustili, tunelem jsme přešli do Francie a pokračovali domů. *Alena Routová*

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VRCHLICKÉHO

ODPOLEDNĚ S INLINE KROUŽKEM

V září do školní družiny zavítal kroužek Inline bruslení (Sportinline), který se bude konat také na naší škole. Lektori žákům zapůjčili brusle a přilby a všichni přítomní si mohli jízdu na kolečkových bruslích vyzkoušet. Na závěr akce nám zkušený lektor předvedl neuvěřitelné skoky přes překážky. Děkujeme za příjemné odpoledne.

Zdena Tichá, vedoucí ŠD

ŠKOLNÍ ROK 2022/23

Na začátku školního roku vždy ředitel ZŠ Vrchlického poskytuje rodičům základní informace o škole. Z širší zprávy vyjímáme:

Do 16 tříd nastoupilo 414 žáků (z toho nově 117 Ukrajinců) plus další tři žáci v zahraničí. Stará se o ně 26 učitelek a učitelů (jedna ukrajinská), 5 asistentek pedagoga včetně ukrajinské, speciální pedagůžka a 5 vychovatelek ŠD. O úklid ve škole se stará 5 uklízeček. Stále hledáme další ukrajinské asistentky, jednu českou asistentku a vychovatelku. Do důchodu odešly paní učitelky Henychová a Kyzúrová, budou ale zaměstnány na DPP v rámci své odbornosti (správce ICT, metodik prevence).

Ve školní jídelně je vydáváno asi 400

obědů denně (včetně obědů pro veřejnost). O provoz jídelny se stará kolektiv 5 pracovníků, nová je Lenka Říhová. Pro rodiče žáků, kteří se stravují ve školní jídelně, platí, že mohou veškeré manipulace s obědy provádět prostřednictvím zvláštních internetových stránek. Pomocí hesla se dostanou do stravovací karty svého dítěte. Tam si mohou ověřit zapsané platby, aktuální stav účtu. Sami si mohou provést odhlášení či přihlášení oběda a též zjistí, zda jejich dítě bylo na obědě.

Nákup sešitů a jiných školních potřeb, které byste jinak museli kupovat sami, realizujeme nadále osvědčeným způsobem – věci nakoupíme a peníze vybereme od rodičů. Můžeme tak využít množ-

stevních slev a velkoobchodních cen.

Všechny aktuální informace se pravidelně objevují na webových stránkách školy www.vrchlickeho.cz.

Termíny důležitých akcí

Třídní schůzky: 15. 11. 2021, 17. 4. 2023

Prázdniny: podzimní 26.–27. 10., vánoční 23. 12.–2. 1., pololetní 3. 2., jarní 20. 2.–24. 2., velikonoční 6. 4.

Školní sběr: 24. 11., 24. 3., 31. 5.

Přijímací řízení na střední školy: 22. 4.–7. 5. 2023 (dle rozhodnutí příslušných ředitelů škol)

Zápis do 1. ročníků: 20. 4. 2023

Dny otevřených dveří před zápisem v rámci vánočních dílniček: 17. prosince.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČESKÁ

DRUHÁČCI NA ŠKOLE V PŘÍRODĚ NA SMRŽOVCE

Druháčci z 2. B a 2. C vyjeli v květnu na školu v přírodě. Žáci 2. B se proměnili v trosečnickou výpravu a žáci 2. C jeli za dobrodružstvím čar a kouzel Harryho Pottera.

Program školy v přírodě byl plně nabitý. V pondělí jsme se zabydleli a šli propátrávat okolí penzionu Červená Karkulka a následně jsme vytvořili mapu jejího okolí, abychom se neztratili. V úterý už jsme vyrazili na první celodenní výlet do Harrachova, kde jsme navštívili Hornické muzeum a štolu. Dozvěděli jsme se zajímavosti o hornících, kteří zde pracovali, a byl to pro nás všechny velký zážitek. Dále jsme pak pokračovali na Mumlavské vodopády.

Ve středu třídu 2. B čekaly trosečnické úkoly, které spočívaly v soutěžení družstev, vyrábění lapačů, malování triček a čelenek. 2. C si užila kouzelnické úkoly a plavání v bazénu.

Večer jsme si pak pořádně zařadili na diskotéce.

Ve čtvrtek jsme vyrazili na celodenní výlet na farmu Pěnčín, kde jsme si mohli prohlédnout výrobu korálků, výrobu sýru a projít si farmu s hospodářskými zvířaty. Navštívili jsme tvořivou dílničku, odkud jsme si každý odnesli námi vytvořený výrobek z korálků. Pak jsme vyrazili vláčkem na Černou Studnici, kde jsme se vydovářeli na novém hřišti. Nakonec jsme se večer se školou v přírodě rozloučili opékáním buřtů a marshmelonů.

V pátek dopoledne nás čekalo vyhodnocení celého týdne a vyhlášení nejúspěšnějších týmů školy v přírodě. Protože všichni se po celý pobyt snažili, nikdo neodešel bez památky na skvělý týden.

Za pedagogy Valerie Fojtová

CELOSTÁTNÍ KOLO MATEMATICKÉ SOUTĚŽE PANGEA

Dne 17. června proběhlo v Praze celostátní kolo matematické soutěže Pangea. Naší školu reprezentovali 3 žáci – Martina V, Ondřej P. (oba ze 6. B) a Jakub N. z 9. B. Naši žáci se v silné konkurenci, převážně žáků gymnázií, rozhodně neztratili. Martina V. skončila na krásném 17. místě, Ondřej P. na 22. místě a Jakub N. na 30. místě. V každé kategorii bylo cca 60 žáků.

Olga Roháčová

TEAMBUILDING ŠKOLNÍHO PARLAMENTU V PRAZE

Školní parlament na ZŠ Česká má za sebou velice aktivní školní rok. Zorganizování projektových dní, sbírek, sběrů a aktivní účast na schůzkách byly náležitě odměněny. V květnu vyjeli členové společně do Prahy. Výjezd se uskutečnil s cílem víc se poznat, zlepšit vzájemné vztahy a zažít něco společně za aktivní a užitečnou práci pro spolužáky.

„V Praze jsme měli možnost prohlédnout si historické sídlo Senátu Parlamentu ČR - Valdštejnský palác. Obdivovali jsme výzdobu sálu, která je především oslavou válečnického umění Albrechta z Valdštejna. Ve Valdštejnské zahradě se nám nejvíce líbil zahradní sál - největší sala terrena v Praze a před ní fontána se sousedním Venuše s Amorem. Druhou zastávkou byl nejstarší most přes Vltavu - Karlův most, kde jsme si individuálně prohlídli především barokní sochařskou výzdobu a kochali se výhledem na Vltavu a na přilehlé části města,“ vzpomíná koordinátorka školního parlamentu Sabina Jonášová Čížiková.

NÁVŠTĚVA DĚTSKÉ TELEVIZE LIBREC

Začátkem září pátáci ZŠ Česká absolvovali v rámci mediální výchovy program Čestina a my. Žáci se dozvěděli, jak vznikají reportáže a podobné věci. A nejen to, mohli si na vlastní pěst vyzkoušet, jaké je to být kameramanem, reportérem, osvětlovačem, zvukařem nebo moderátorem.

S pomocí lektorů tak vznikly v každé třídě pěkné reportáže, které se týkaly volného času dětí. Dětem se program moc líbil a své výtvary si mohly spolu s kamarády a rodiči prohlédnout z pohodlí domova na webových stránkách Dětské televize Liberec.

Třídní učitelky 5. ročníků

ZÁKLADNÍ ŠKOLA LESNÍ

TEAMBUILDING ZAMĚSTNANCŮ ZŠ LESNÍ

Na konci srpna roku 2022 jsme svorně ukrojili ze svého času na zahrádkách, u vody, s dětmi nebo u počítače a na dvě noci jsme opustili se smutkem v srdcích nebo s úsměvem na tváři své rodiny, abychom se jako tým „nastarovali“ do dalšího školního roku.

Naše vedení dlouhodobě prosazuje myšlenku (již také sdílíme a jejíž plnění nám mohou mnozí závidět), že po dlouhé dovolené (stejně jako u dětí po prázdninách) je nutné prožít společné věci, zažít námahu i radost, sdílet zážitky z léta, naladit se na sebe.

Všichni, kdo pracujeme ve škole, víme, jak je během školního roku těžké opustit svět našich předmětů a aprobačí, jak obtížné je přepínat z jedné vyučovací hodiny na druhou, jak nesnadné je stíhat opravovat žákovské práce v termínu kratším, než je jeden školní rok, jak unavení jsme, když učíme šest sedm hodin v kuse a musíme stíhat přípravy a odpovídat na e-maily rodičů apod. Také víme, že čas na úsměvy a přátelské popovídání se nabízí tak maximálně na obědě nebo při vánoční besídce nebo na Den učitelů. Ovšem v té době jsme již nezřídká zajati v „běhu“ práce a ani v restauraci se od ní nedokážeme odpoutat, a proto i tam řešíme své „klienty“ a strategie, jak na ně.

Tedy svolávám sláva, že jsme byli na téměř tří denním „výletě“ ve východních Čechách v oblasti kolem Nového Města nad Metují, že jsme na chvíli mohli opustit své osobní problémy, které ještě nesouvisely s prací, a naladit se na kolektivní vlnu.

Cestu naplánoval a zařídil pan ředitel coby velezkušený průvodce a znalec krajiny. Většina z nás se republikou pohybovala autobusem a mohla tak sledovat, jak se za jeho okny krajina dále na východ směrem ke Krkonošům a Orlickým horám proměňuje. Jen

malá skupinka čtyř odvážlivců se rozhodla, že krajinu bude vnímat intenzivněji ze sedel kol.

První zastávkou celého „zájezdu“ byly poctěny barokní komplexy nedaleko Dvora Králové, a to Kuks a vesnička Žíreč. Na Kuksu jsme zažili, dle slov mnohých z nás, nejzábavnější a nevtipnější prohlídku kulturní památky. Důvodem zřejmě bylo, že průvodce nebyl jen obyčejný průvodce z řad studentů na brigádách, ale také archivář hospitalu, který se mohl při svém výkladu zaměřit na zajímavosti a pikantnosti spojené s daným místem a který nemusel řešit, jestli si básnicku výkladu pamatuje dost dobře.

Další den jsme navštívili polské lázeňské městečko Kudowa-Zdrój. Počasí nám přálo, a proto jsme mohli nasávat pomalé tempo života lázeňských hostů. Mnozí z nás kromě čerstvých pstruhů ochutnali i vodu z místních pramenů nebo polské pivo nebo si nakoupili na tržnici.

Odpolední program zaplnil pěší výlet údolím Metuje. Jeho cílem se stalo malebné, sychravé a lehce ponuré Peklo a hostinec na jeho samém konci. Zde nás čekala volná zábava, vždyť už jsme byli po celém dni řádně unaveni.

Poslední den jsme věnovali prohlídce Nového Města nad Metují a jeho zámku. Mnozí z nás si ještě na cestu udělali radost nákupem v uzenářství a vyrazili jsme zpět do Liberce.

Posilnění o společné zážitky a milé chvíle u jídla a pití jsme už zase ve škole. Opět jsme utopeni ve svých předmětech a svých třídách. Ale až přijde čas, znovu se ve vzpomínkách vynoří báječné chvíle, kdy jsme spolu skotáčili při karaoke, tančili, zdolávali Peklo, „zlobili“ jsme při výkladu průvodce na zámku v Novém Městě nebo jsme rozhýbávali zdřevěnělé nohy po cestě autobusem.

Až přijde čas, uvědomíme si, že nám tohle už nikdo nevezme.

Miloslav Kůta

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JEŠTĚDSKÁ

DEN S NE/TRADIČNÍ POKRÝVKOU HLAVY

V pondělí 26. září se na škole uskutečnil Den s ne/tradiční pokrývkou hlavy. Děkujeme všem, kteří se zapojili. A že jich bylo. Na chodbách a ve třídách byly k vidění roztodivné čepice, šátky, buřinky, klobouky, helmy a další roztodivné pokrývky hlavy, dokonce i vlastní výroby. Některé třídy se i sladily! Doufáme, že se všichni dobře pobavili a že se i něčemu novému přiučili.

UČÍME SE VENKU V TÝPÍ

V loňském roce se podařilo postavit na školní zahradě venkovní učebna v podobě týpí. Vznikl prostor, který tak nabízí možnost výuky na čerstvém vzduchu, realizaci různých vernisáží, promítání videoprojekce pro žáky, ale i přespání pro celou třídu či ŠD a školní klub. Díky panu vychovateli Zíchovi vznikly krásné dřevěné lavičky, které prostor týpí vkusně doplnily. Proběhlo testovací odpoledne, kde se zjišťovalo, kolik se na ně vejde dohromady dětí. Bylo jich neuvěřitelných 56. Jsme rádi, že máme takovýto netradiční prostor, který se žákům i pedagogům velmi líbí.

ŠKOLA ZADNÍMI VRÁTKY A DEDEFEST

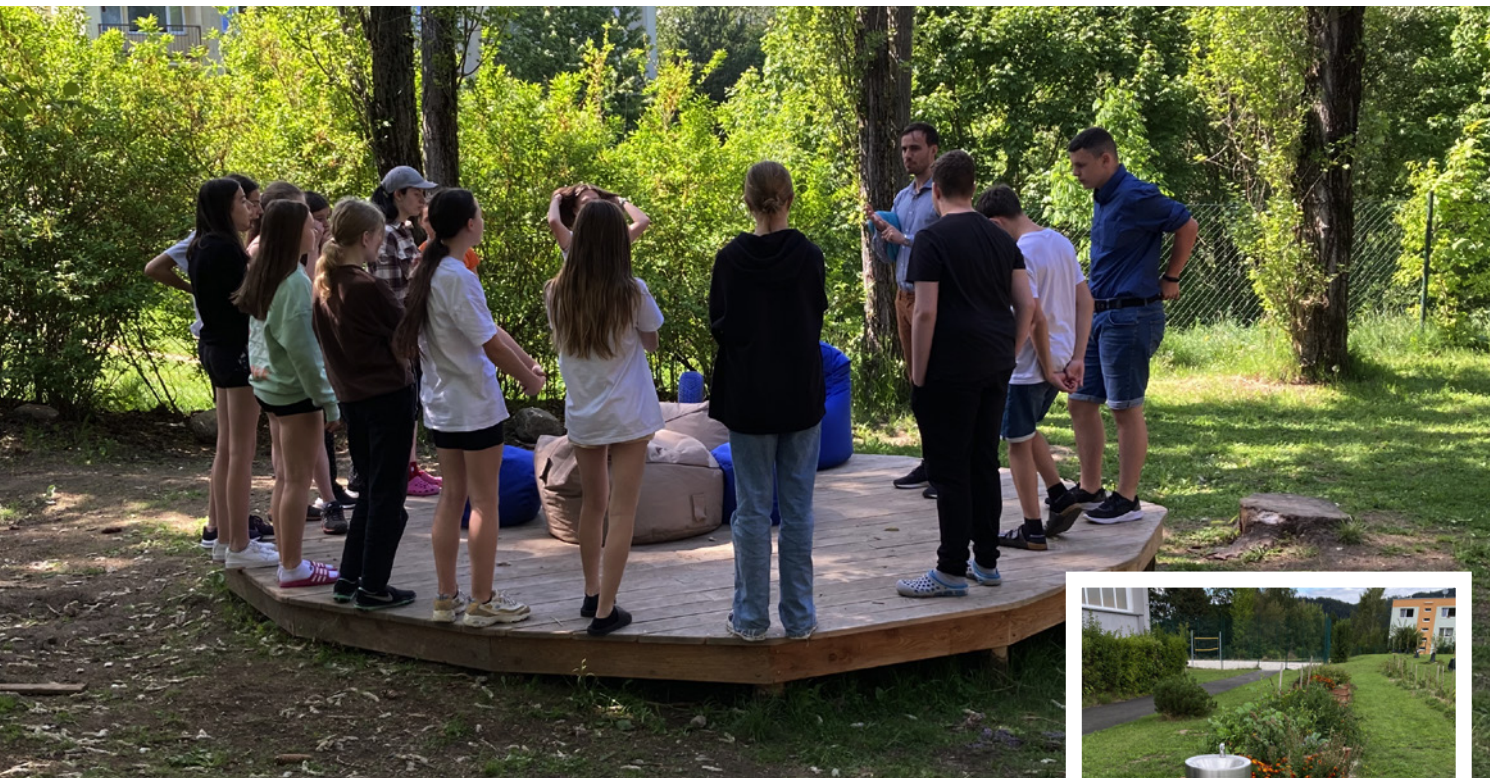
V pátek 24. června 2022 proběhla v naší škole již tradiční akce – Škola zadními vrátky a Dedefest.

Letošní ročník probíhal převážně na školním hřišti a návštěvníci si vybírali ze široké nabídky aktivit. Kdo chtěl, mohl si vyzkoušet smysl pro orientaci v běhu mezi zelení, střelbu z luku, hod pytlíkem a jiné.

Projevem pana ředitele pak v 17:30 začal program Dedefestu na hlavním pódiu. Úvod tradičně patřil vystoupení sboru Korkháček, který doprovázel živý orchestr. Kvůli dešti se koncert přesunul mimořádně do školní jídelny. Během festivalu pak vystoupilo několik dalších seskupení – kapely (P)level, O.V. J. Dixie a Počátky. Celý večer zakončil koncert skupiny Vltava.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ALOISINA VÝŠINA

VÝUKA VENKU, V ZAHRADĚ

Proměna naší zahrady blíž přírodě i výuce venku dále postoupila. Během jara a léta se podařilo žáky i pedagogy nalákat na proměňující se zázemí a naučné, ekovýchovné i relaxační prvky v zahradě tak, že trávili a tráví venkovními aktivitami mnohem více času. Na přípravě vhodného místa pro některé prvky se sami žáci i podíleli.

Mezi nové prvky, které stojí za zmínku, patří například vyvýšené záhonky, které si žáci I. stupně osázeli a během léta a podzimu radostně sklízeli první úrodu. Dále téměř dvě desítky menších mobilních dřevěných laviček, díky nimž se dá vytvořit nemalý počet výukových i herních „hnízd“ po celé zahradě. K výuce, ale i mimoškolním aktivitám také skvěle slouží malé dřevěné podium s přílehlým amfiteátre. Pro názornou ukázkou zvýšení biodiverzity v zahradě vyrostl tematický trvalkový záhon suchého a vlhkého místa, vybuodovalo se jezírko napájené dešťovou vodou nebo ukázko-

vý záhon bylinek, který je zároveň příkladem vhodné potraviny pro naše včely.

Vytvořením zajímavých pozorovacích míst a biotopů jsme podpořili badatelskou výuku na naší škole a doplnili jsme i důležité pozorovací pomůcky – terénní mikroskopy, lupy, planktonky a nezbytné psací podložky či malé podsedáky.

K příjemnějšímu pobytu na zahradě, a to především v horkých slunečných dnech školního roku, slouží pítka. V příštím roce to budou i mlžítka, která zároveň přispějí k celkově příjemnějšímu mikroklimatu. Návaznou relaxační část zahrady jsme obohatili o sedací vaky a oblíbené houpací síť.

Aby se u nás líbilo nejen dětem, pedagogům, rodičům, ale i jiným živým organismům, umístíme na zahradu ještě ptačí a netopýří budky a krmítka a vytvoříme i další zajímavé biotopy, např. ještěrkovník nebo broukoviště. Nebude chybět ani nový kompostér.

A protože není jednoduché vzít celou třídu ven a vést inspirativní a smysluplnou hodinu, měli pedagogové možnost zúčastnit se praktického workshopu „Učíme se v zahradě“, který podhla-lil možnosti většího využití zahrady a venkovního prostředí ve výuce. Také na základě tohoto semináře se naše škola přihlásila do celorepublikové platformy „Učíme se venku“, díky níž budeme nadále sdílet inspirativní náměty na efektivní výuku a trávení volného času venku, v zahradě.

Děkujeme donátorům – SFŽP, magistrátu města Liberec (projekt „A ven, na Zem“) a také Libereckému kraji (projekt „Rozmanitě na zahradě“) – kteří projekty revitalizace naší zahrady podpořili.

DĚTI NA STARTU

Škola Aloisina výšina je nově součástí celorepublikového projektu Děti na startu. Jedná se o všeobecnou pohybovou přípravu dětí ve věku 4 až 9 let, u nichž chceme především probudit radost z pohybu. Kurzy probíhají pod vedením odborně vyškolených trenérů a instruktorů. Při registraci dětí do tohoto projektu pak navíc každé z dětí dostává tričko se svým jménem, deníček k zaznamenávání svých pohybově-sportovních dovedností a na konci každého roku i památeční diplom.

TŘÍDĚNÍ ODPADU NA ZŠ ALOISINA VÝŠINA

Škola se již několik let věnuje problematice třídění a recyklování odpadu. Ve všech třídách jsou umístěny nádoby na směsný odpad, označené papírové krabice, popřípadě tašky na tříděný odpad. Třídíme hlavně papír, plasty a nápojové kartony. Žáci každé naplněné krabice/tašky vyprazdňují do velkých kontejnerů, které jsou umístěné u zadního vchodu školy. U hlavního vchodu školy je umístěna menší kartonová krabice na použité baterie.

Určitým recyklováním materiálu se naše děti zabývají v předmětu pracovní činnosti, kde z papíru, kovů, plastů aj. vytvářejí umělecká díla. Úzce spolupracujeme s Odborem ekologie a veřejného prostoru Magistrátu města Liberec především během úklidových akcí Uklidme Česko. Již potřetí na naši školu zavítají lektoři Tonda Obal se svým programem TO na cestách.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA U SOUDU

ŠKOLNÍ LETNÍ SLAVNOST

Krásným vyvrcholením školního roku 2021/22, ve kterém naše základní škola oslavila 130 let od svého založení, byla Školní letní slavnost.

Akce se konala v 21. června pod záštitou náměstka hejtmána Dana Ramzera a společně s ředitelem školy ji slavnostně zahájil náměstek primátora Ivan Langr.

Všechny třídy si připravily krásná vystoupení, která žáci předvedli na pódiu i mimo něj. Programem nás provázela dvojice žáků z osmého ročníku. Probíhala i řada doprovodných akcí včetně tradičního bazárku a soutěží pro malé děti.

Občerstvení zajistily družiny a jídelna.

Na závěr programu jsme přivítali budoucí prvňáčky a rozloučili se s deváťáky, kteří svým mladším následovníkům předali pomyslnou štafetu. U nové budovy se pak ještě opékaly vuřty, hrálo se na kytary, zpívalo a diskutovalo.

Krásné počasí a hojná účast žáků, rodičů i bývalých absolventů nám byla odměnou za vynaložené úsilí.

ATLETICKÝ DEN 2. STUPNĚ ZŠ U SOUDU

Školní rok 2022/23 je v plném proudu – výuka, ale i sportovní a kulturní akce.

Ve čtvrtek 22. září 2022 naše škola pořádala na atletickém stadionu u Arény Atletický den.

Žáci 2. stupně mohli porovnat své schopnosti v těchto disciplínách: běh na 60 m, překážkový běh na 60 m, běh na 400 m, hod míčkem a skok do dálky. Tyto disciplíny jsou součástí našeho školního atletického pětiboj. Jako doplňková disciplína byla zařazena překážková dráha.

Žádná z disciplín se nevzdává, protože se počítá součet umístění v jednotlivých disciplínách. Závodníci poctivě bojovali v duchu fairplay a sportu.

Všem žákům gratulujeme a děkujeme za účast. Těšíme se na shledanou na dalším atletickém dni (květen – červen 2023). Atletice zdar!

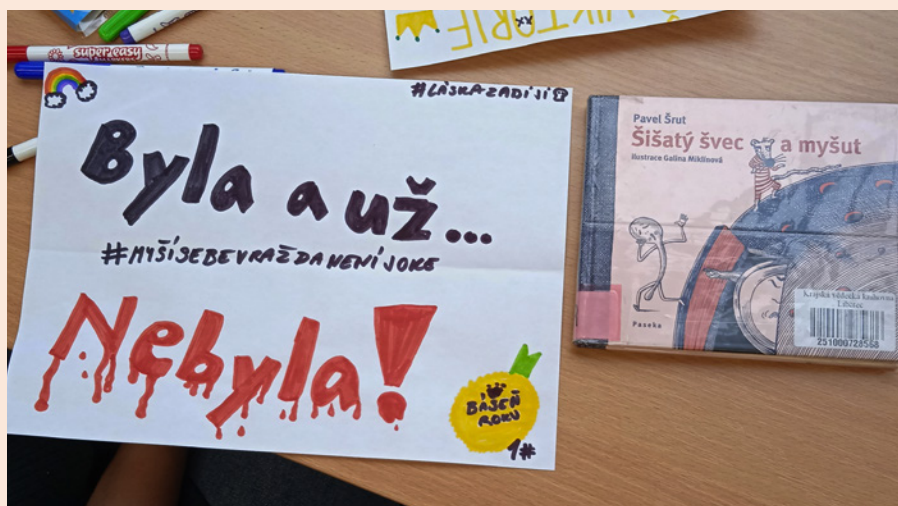
PROJEKT ZKOUMAVÉ ČTENÍ

Naše škola je specifická složením žáků. Máme běžné třídy a také třídy pro žáky se specifickými poruchami učení – SPU.

Ve spolupráci s Novou školou, o.p.s., devíti základními školami a jedním víceletým gymnáziem již druhým rokem zařazujeme do výuky pravidelné oborové čtení a dílny čtení ve vybraných ročních 2. stupně. Cílem je komplexní a systematická proměna výuky ke čtenářství. Pokoušíme se o růst individuálního čtenářství každého žáka.

Oborové čtení je zařazováno v matematice, fyzice a přírodopisu. Opíráme se o zahraniční zkušenosti, kde má akademické čtení velkou tradici. Hlavní metodou oborového čtení je skenování textu. Tato metoda je základem pro vyhledávání informací, které je pro žáky velmi důležité při práci s knihou, časopisem nebo s články na internetu. Dále učíme žáky pracovat s vizualizací textu, což v praxi znamená práci s grafy, tabulkami, obrázky, mapami. Naší snahou je naučit žáky pracovat s informacemi – vyhledat je, zpracovat a vyvodit závěry.

Dílny čtení jsou součástí výuky českého jazyka. Máme pro ně vyčleněnu jednu hodinu týdně navíc. Žák čte své

knihy, které si přinese. Každý tedy čte něco jiného. Společně se však zaměřujeme na různé čtenářské metody – čtenářské chování, proces čtení, literární dílo, interpretaci a kritiku, čtenářské společenství. Po roce a půl je u žáků zřetelný lepší přístup ke čtení, zlepšilo se vnímání čteného, soustředěnost a schopnost vyjadřovat se. Někteří si už cíleně vybírají svůj žánr, doporučují si literaturu mezi sebou. V dyslektických třídách jsou dílny čtení velkým přínosem, odbourávají ostych při čtení, protože někteří žáci čtou hodně poma-

lu a nepřesně. V dílnách čtení si každý čte svým tempem, není na ně vyvíjen žádný tlak.

U žáků samotných mají oborové čtení i dílny čtení velký úspěch. Hodiny je baví, těší se na ně a podle některých to jsou mnohdy jediné chvíle, kdy mají čas na čtení.

Věříme, že budeme ostatní inspirovat k tomu, že pracovat s texty – ať v oborových předmětech, nebo v dílnách čtení – a sledovat rozvoj čtenářství je cesta správným směrem.

Adéla Víznerová a kol.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BROUMOVSKÁ

ŠKOLA V PŘÍRODĚ TŘETÍCH TŘÍD

V druhé polovině září odjely třetí třídy na čtyři dny do středu Českého ráje. Přestože nepřišlo babí léto a počasí bylo chladné a proměnlivé, trávili jsme většinu času venku.

Celým pobytům nás provázely místní pověsti, které nás zavedly po stopách skřítky Pelíška k přírodnímu koupališti nebo na zříceninu hradu Pařez. Nechybělo ani stavění domečků v lese a poznávání rostlin. Svou odvahu si pak každý ověřil během noční hry. Největší odvážlivci se vydali na cestu sami, většina ale chodila ve dvojicích. Třešničkou na dortu pak bylo vaření domácí modelíny, ze které si následně skupinky vyrobily skřítky Pelíška.

Své zážitky si každý odvezl jak ve vzpomínkách, tak v deníku. Věříme, že zážitky byly krásné a intenzivní.

Jana Drbohlavová, třídní učitelka

„KAŽDÉ DÍTĚ JE UMĚLEC, TĚŽKÉ JE JÍM ZŮSTAT DO DOSPĚLOSTI.“ PABLO PICASSO

Nevšední atmosféru mohli okusit všichni, kdo přišli v červnový páteční podvečer do základní školy Broumovská. Konala se tam slavnostní vernisáž výtvarného kroužku Da Vinci a výstava prací nynější 5. C.

Hlavní vstupní prostor školy se proměnil v malou galerii, kde hosté mohli zhlédnout roční práci svých dětí. Sotva vstoupili do foyer školy, dýchla na ně nejen vůně umění, ale také dobrot, které připravili sami umělci. Děti se pak staly svým rodinám průvodci po výstavě a věnovaly se jim po celý čas vernisáže. Z reakcí návštěvníků bylo znát, že vernisáž i výstava rozhodně splnily jejich očekávání.

Velké poděkování patří kroužku Da Vinci za přípravu vernisáže a všem dětem za jejich talent, nadšení a vůli tvořit.

Tereza Kodymová Pavlů

PROJEKT ERASMUS – TEACH4FUTURE NA ZŠ BROUMOVSKÁ

V roce 2022 zahájila ZŠ Broumovská práci na dalším mezinárodním projektu Erasmus+ s názvem Teach4future.

Během dvouletého projektu vycestuje sedm pedagogů na zahraniční kurzy zaměřené nejen na zlepšení jazykových kompetencí, ale i na rozvoj digitálních dovedností díky metodě CLIL, kterou chceme na naší škole v budoucnu více využívat.

Tato metoda je zaměřena na výuku školních předmětů prostřednictvím cizích jazyků. Dostanou-li se informace ze zeměpisu či matematiky k dětem například v angličtině nebo němčině, mají žáci prospěch nejen z informací získaných předmětem, ale získávají tím zároveň i nové jazykové dovednosti.

Po dlouhých měsících strávených distanční výukou není pochyb o potřebě rozvoje digitálních kompetencí jak u žáků, tak u dospělých. Vzdělávací aktivity pedagogů tento trend reflektují. Během letních prázdnin vycestovali čtyři pedagogové za účelem zvýšení svých ICT kompetencí do Dublinu, Berlína a Valencie.

V rámci projektu Teach4future jsme pozvali na naši školu zahraničního odborníka, Marinu Sacerdoteanu z Ru-

munska. Působí jako zkušená učitelka na základní škole v Ramnicu Valcea a v minulosti s naší školou několikrát úspěšně spolupracovala na projektech mezinárodní spolupráce Erasmus a eTwinning.

Na naší škole strávila týden od 12. do 16. září a s pedagogy tandemově učila matematiku, přírodopis, zeměpis, výtvarnou a tělesnou výchovu prostřednictvím angličtiny a němčiny metodou CLIL. Učitelé dostali možnost prodiskutovat nejrůznější témata a vyměnit si zkušenosti týkající se moderních vyučovacích metod.

Přítomnosti zahraniční návštěvy jsme využili i k slavnostnímu předávání Národní ceny Label dětem ze třídy 6. A, které v loňském roce pracovaly na eTwinningovém projektu „Animals?Animals!“, vedeném učitelkami Marinou Sacerdoteanu a Zuzanou Jedličkovou. Tento projekt, ve kterém byla využita metodika CLIL prostřednictvím nejrůznějších online nástrojů, byl zaměřen na rozvoj čtenářství, kritického myšlení a tvůrčího psaní. Spolupráce s M. Sacerdoteanu byla pro žáky i učitele naší školy cennou zkušeností, na kterou bychom v budoucnu rádi navázali v dalších mezinárodních projektech.

Zuzana Jedličková

ZŠ A MŠ BARVÍŘSKÁ

ROK DEVĚTÁKA

Na naší škole je devátý ročník bezpochyby nejtěžší ze všech. A to nejen kvůli učivu, které je již docela těžké. Jde hlavně o přijímací řízení na střední školu a v případě naší školy i o vypracování absolventské práce. A ani jedno není radno podcenit.

Každá škola má podmínky pro vytvoření absolventské práce trochu jiné, ale přínos by měl být stejný, a to ověření základních schopností žáka samostatně aplikovat získané teoretické vědomosti.

Jsme jedna z mála základních škol, která něco takového praktikuje. V Liberci jsou takové základní školy asi tři: ZŠ Lesní, ZŠ Husova a naše Barvířská.

Na naší škole má být absolventská práce dokument vytvořený v Microsoft Office Word. Měla by obsahovat minimálně pět stránek čistého textu určité velikosti a typu, dále pak obrázky (mohou být vloženy rovnou do textu nebo jako příloha), prezentaci k obhajobě absolventské práce a případně i nějaká videa.

Devětáci mají možnost zvolit si vlastní téma absolventské práce. Návrhy je však třeba napřed zkontrolovat s vedoucím práce. Ten žáka navede správným směrem a ušetří mu spoustu zbytečné práce. Téma absolventské práce totiž musí alespoň

trochu souviset s nějakým z vyučovaných předmětů. Ideální postup tedy je vymyslet si nějaké rozumné téma, nejlépe o které se sami žáci zajímají a o kterém hodně ví, dále oslovit učitele, který daný předmět vyučuje, zda by mohl být vedoucím práce. Ovšem nejde to tak vždy. Někteří učitelé vypíší téma ke svému předmětu a žáci si musí zvolit z učitelova výběru. Ale většina učitelů je vstřícná a téma, o které žáci požádají, pokud alespoň trochu souvisí s jejich předmětem, povolí.

Poté následuje vlastní práce nad daným tématem a s ní spojené i povinné konzultace s vedoucím práce. V průběhu května se pak musí absolventská práce odevzdat v elektronické i tištěné podobě. Tištěná verze musí být svázána kroužkovou vazbou.

Devětáci berou absolventskou práci jako přípravu na střední školu, kde je psaní dokumentů a tvoření prezentací na denním pořádku. Jsou proto na středoškolské studium připraveni mnohem lépe než žáci z jiných škol.

PREVENCE NENÍ NIKDY DOST

ZŠ Barviřská i v tomto roce získala grant z Libereckého kraje na projekt primární prevence. Na podzim roku 2022 tedy žáci 3. až 9. ročníku ZŠ Barviřská absolvovali tříhodinové programy primární prevence zaměřené na aktuální potřeby jednotlivých věkových skupin.

Nejdůležitějším tématem v souvislosti s aktuálním děním bylo začlenění nových žáků z Ukrajiny do tříd, s tím související stmelení kolektivů, rozvoj vzájemné spolupráce a podpora příznivého klimatu ve třídách.

V programech se ale objevovala i stále aktuální témata jako šikana, kyberšikana, závislosti, u nejstarších žáků pak zodpovědné chování na prahu sexuálního života.

Žáci třetího ročníku absolvovali ekologicky laděný program „Minimax a mravenec“ zaměřený na rozvoj spolupráce ve třídě. Pro čtvrtý a pátý ročník byl připraven program „Král snů“, který měl žáky upozornit na rizika závislosti na virtuálním světě. Žáci šestého ročníku měli programy dokonce dva. Nejprve se v programu „Tamařin deník“ blíže podívali na rizika závislostí a v programu „Hranice mezi námi“ na problematiku

ku xenofobie a sociálního vyčleňování. Pro sedmý ročník jsme také zvolili program „Tamařin deník“ a pro osmý ročník „Hranice mezi námi“, které již byly představeny výše.

A na žáky devátého ročníku čekal program „Aby sex nebyl průšvih“ – jak název napovídá, jednalo se o prevenci nezodpovědného chování v oblasti intimního života. Programy našim žákům zprostředkovali lektori Dramacentra Bezejména. Ti se zaměřují na metody tvořivé dramatiky – strukturovaného dramatu, improvizace, dramatické hry a prožitkové pedagogiky. Nechtějí žáky moralizovat, strašit, kázat, ale nabízet pohled očima dané postavy, prožitek příběhu, varianty řešení, rozhodnutí bez nevratných následků, život nanečisto. Účastníci si tak mnohá nebezpečí mohou vyzkoušet „beztrestně“ dříve, než se rozhodnou v reálném životě.

Projekt podpořil Liberecký kraj, kterému tímto děkujeme.

ZŠ A MŠ OSTAŠOV

ŠIKOVNÉ RUČIČKY V MACHNÍNĚ

Po téměř dvou letech končí projekt Férové školy II. Díky tomuto projektu vděčí naše škola, respektive její žáci a rodiče, za obohacení volnočasových aktivit machnínských dětí.

Byť Machnín spadá pod Liberec, jedná se o vesnickou školu. Mnohé z místních dětí žádné zájmové útvary v Liberci nenavštěvují. Pro většinu z nich je to daleko a rodiče nemají prostředky, čas a možnosti děti odpole dne vozit do města a zpět.

Obec dětem nabízí fotbalový oddíl a škola přidává další tři kroužky, ale ty jsou samozřejmě placené. Právě proto jsem vděčná Martě Kultové, ředitelce DDM Větrník, která nám nabídla možnost otevřít volnočasový kroužek v rámci projektu Férových škol II. Tento projekt si klade za cíl podporovat a pomáhat s inkluzí na libereckých školách. Mezi děti, které naši školu navštěvují, patří děti z Moldávie, Ukrajiny i děti ze sociálně slabších rodin. Kroužek, který je díky projektu zdarma, se stal pro tyto děti jedinou příležitostí, jak smysluplně a zajímavě strávit svůj volný čas.

Kroužek jsme koncipovali tak, aby podporoval chuť pouštět se do nových a neznámých věcí, podporoval kreativitu a schopnost spolupráce napříč ročníky, rozvíjel jemnou motoriku a díky práci se zajímavými a neobvyklými materiály, jako je třeba fimo, pryskyřice či mořská sůl, prohloubil zájem o manuální a tvůrčí činnost. Vyráběli jsme lucerničky, přívěšky z fimo, koupelovou sůl, pekli jsme cukroví, dekorovali svíčky, pletli náramky i pomlázky, vyráběli loutky, sázeli a pěstovali bylinky, dekorovali květináče, malovali na sklo i pěstovali dýně na školním pozemku. Vyrobili jsme draky, které jsme šli pouštět na nedalekou louku. Součástí kroužku byly i malé literární dílničky a několik setkání s deskovými hrami.

Bylo toho mnoho a zájem o tento kroužek vysoce převyšoval naše možnosti. I když projekt již s novým kalendářním rokem skončí, považuji ho za velmi úspěšný ve všech ohledech. Setkávaly se zde děti od 1. do 5. třídy a díky vzájemné spolupráci si uvědomily, že „šikovné ručičky“ mohou patřit komukoli, bez ohledu na jakékoli možné rozdíly.

Doufám, že v budoucnu se ještě podobný projekt objeví a budeme moci navázat na započatou práci.

Lenka Drtilová

HARMONIZAČNÍ POBYT

Každý školní rok začínáme harmonizací našich třídních kolektivů. Na druhém stupni se jedná vždy o dvoudenní akci, kdy naši žáci vyšlápnu společně k chatě Pláně. Zde je čeká program, který nám pomáhá organizovat spolek Ratab. Naši učitelé se tak mohou do aktivit zapojit jako účastníci, nebo mohou být pozorovateli a sledovat, jak se jejich žáci vypořádávají s různorodými úkoly. Program bývá přizpůsoben jednotlivým třídám zvlášť.

Žáci 6. ročníku, kteří jsou v úplně novém kolektivu po spojení ostašovské a machnínské třídy, potřebují nejen stmelovací, ale ještě i nějaké seznamovací aktivity. Proto si po cestě trénovali paměť a snažili si zapamatovat jména svých nových spolužáků.

Pokud to počasí dovolilo, třídy si užily hry a aktivity v okolí chaty, například týmové člověče, nezlob se, krádeň vajíček, praskání balónků apod. a aktivity posilující vzájemnou důvěru. Ke společnému tvoření a výzvám zaměřeným na kooperaci využily třídní kolektivy vnitřní prostory turistické ubytovny. Večer se všem podařilo vyrazit směrem k Ještědu. Mnozí z žáků tak mohli prvně vidět večerní Liberec z ptačí perspektivy. Noční procházka lesem byla zajímavým zpestřením celého pobytu.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NÁM. MÍRU

BESEDY SE SPISOVATELKOU PETROU BRAUNOVOU

V rámci zvyšování čtenářské gramotnosti zveme každý rok na naši školu spisovatele na autorská čtení. Ve čtvrtek 22. září za námi z Klattov opět přijela spisovatelka Petra Braunová, aby představila některé své knihy.

Paní Braunová nám ve čtyřech besedách představila dvě své knihy. Třetáčkům četla z knihy Tramvaj plná strašidel a prozradila, proč se poslední kapitola jmenuje Nedokončená. Se sedmáky si povídala o knížce Eda se nedá, kterou napsala ve spolupráci s chlapcem, který je dítětem slavných rodičů a nemá to vůbec jednoduché. Tato kniha vyšla v době pandemie.

Na závěr odpovídala paní Braunová na dotazy týkající se nejen knížek, ale i života. Dozvěděli jsme se, jak knížky vznikají a že cesta od rukopisu až na knižní trh není vůbec jednoduchá.

Už se těšíme, až sympatická spisovatelka opět zavítá na naši školu, třeba na dílny tvůrčího psaní.

Z POHÁDKY DO POHÁDKY V 1. TŘÍDÁCH

Aby si na školu naši prvňáčci postupně zvykli, začali jsme pohádkově. Každý den se obě první třídy vypravily se svými paními učitelkami do jedné pohádky.

Pondělí strávili s kohoutkem a slepičkou, v úterý pomohli dědečkovi, babičce, vnučce, pejskovi, kočičce a myšce vytáhnout velikou, převelikou řepu. Ve středu navštívili pejska a kočičku a ve čtvrtek se vydali s Jeníčkem a Mařenkou do perníkové chaloupky, ze které si každý uloupil jeden opravdický perníček. V pátek se děti vypravily s Červenou Karkulkou přes les za babičkou. Potkaly sice zlého vlka, ale nakonec vše dobře dopadlo a všichni si pochutnali na bábovce.

1. týden utekl jako voda a my jsme si pohádkové putování užili. Také jsme se o trochu více poznali a dohodli jsme, že budeme dodržovat pravidla, aby nám spolu bylo ve třídě fajn.

TURISTICKÝ KURZ V 6. TŘÍDÁCH

V první polovině září obě šesté třídy absolvovaly třídní výjezdní turistický kurz v Novém Městě pod Smrkem. Cílem kurzu bylo vzájemné poznání a harmonizace vztahů, dále zjištění svých psychických a fyzických možností při plnění různých aktivit a úkolů.

Během celého kurzu probíhaly nejrůznější týmové hry a aktivity, které byly zaměřeny na stmelování kolektivů. V úterý jsme se vypravili na celodenní výlet, při kterém jsme zdolali Smrk, nejvyšší horu Jizerských hor. Mnozí z nás si sáhli na dno svých sil, ale i to bylo cílem našeho kurzu. Jsme rádi, že všichni překonali sami sebe a výstup jsme zvládli! Během cesty jsme se zdokonalili v práci s mapou: pochopili jsme, co jsou to vrstevnice, jak si mapu zorientovat a jak se v terénu pohybovat podle turistických značek. Večer jsme zakončili opékáním buřtů.

Turistický kurz se povedl, přestože počasí bylo proměnlivé, občas i mrholilo a foukal nepříjemný vítr. O to více však rostly houby! Žákům i pedagogům se pobyt v Novém Městě pod Smrkem moc líbil a cíle, které jsme si dali, byly naplněny.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NA VÝBĚŽKU

ZE ŽIVOTA FAKULTNÍ ŠKOLY...

ZŠ Na Výběžku je po dlouhá léta místem, kam studenti učitelství chodí nabírat praktické dovednosti, které mnohdy budou formovat jejich první roky a kroky v profesi, na kterou se v rámci svého studia PF TUL připravují.

Po mnohaletém a neustávajícím úsilí udržet formát praxí adeptů učitelství v podobně odpovídající potřebám současné pedagogické praxe i teorie k nám docházejí studenti v následujících formách praxí: začínající, kteří se v počátcích svého studia v bakalářském stupni zapojují do práce v zájmových kroužcích, družině nebo jako asistenti pedagoga. Jejich starší kolegové v magisterském studiu absolvují pravidelné oborové praxe ve svých aprobačních předmětech, kdy ve škole tráví každý týden celý den v průběhu akademického semestru. Nejstarší a nejpokročilejší studenti, kteří pracují na začátku školního i akademického roku ve škole celý měsíc a pod vedením svého učitele-mentora pronikají do života školy „na ostro“.

Pravidelné zapojení studentů ve výuce v různých podobách, setkávání s jejich učiteli z řad pedagogů TUL, ať již jde o oborové didaktiky navštěvující hodiny vedené studenty, nebo členy centra praktické přípravy TUL, přináší do školy impulzy, které se odrážejí v naší každodenní praxi.

V tomto ohledu se jeden z pedagogů naší školy podílel v „předcovidové době“ na dvouletém projektu realizovaném PF TUL se zaměřením na nastavení formy a obsahu praxí budoucích učitelů, které by nejlépe odpovídaly potřebám současného regionálního školství. V jeho rámci v libereckém regionu vznikla síť pedagogů ZŠ, kteří pravidelně do svých škol mohli přinášet inspiraci a výsledky dobré praxe, s níž se navzájem mohli seznámit.

Součástí projektu byly také dvě odborné konference pod názvem Pedagogické dny. V jejich rámci se vyučující z řad univerzitních pedagogů i jejich kolegů ze ZŠ účastnili, ať již jako přednášející, lektori, či posluchači, společné výměny zkušeností, kulatých stolů a neformálních diskusí.

Naše škola prezentovala svou praxi terénní výuky v nadstandardním rozsahu, kterou naši žáci v průběhu dvou let absolvovali. Inspirací k němu byl zahraniční rámec známý jako Place based education a praxe pedagogů Přírodní školy vedené dlouhodobým a neúnavným propagátorem výuky mimo školu Františkem Tichým, s nímž jsme v kontaktu. V rámci prezentací tak naši žáci pod vedením učitele měli možnost podílet se o své zkušenosti z terénní výuky s odbornou veřejností a studenty učitelství na univerzitní půdě.

Posledním bonusem, měřeno chronologicky, který nám spolupráce s místní univerzitou přináší, je zapojení naší sborovny do výzkumného projektu zaměřeného na posouzení klimatu školy a sborovny. Díky práci týmu doc. Urbánka máme možnost srovnání toho, co jako škola nabízíme a v jakém prostředí pracujeme s širším okolím. Zároveň je cenné mít možnost diskutovat problémy každodenní školní praxe s lidmi, kteří se podílejí na nastavení toho, jak jsou připravováni naši nástupci, současní studenti pedagogických fakult.

NÁVŠTĚVA KRAJSKÉ VĚDECKÉ KNIHOVNY

Žáci 6. a 7. třídy ZŠ Na Výběžku na začátku roku navštívili Krajskou vědeckou knihovnu v Liberci. Zde pro ně byl připraven program k rozvoji čtenářství.

Naše šestáky čekala čtenářská dílna spojená s četbou knih určených pro danou věkovou kategorii s názvem Trefa do černého, v níž se dozvěděli, jak v nepřeberném množství knížek, které se na našem trhu objevují, najít tu, která je pravděpodobně bude bavit.

Děti ze sedmé třídy se k četbě snažila nalákat dílna čtení pojmenovaná Detektivní pátrání. Program byl zaměřen nejen na výběr knih, ale záměrem bylo i seznámit mladé čtenáře s novými tituly.

Všechny děti si užily příjemné dopoledne zaměřené na četbu, poznaly zajímavé knížky a po skončení programu dostaly možnost si samostatně jednotlivé knihy prohlédnout a projít si knihovnu.

VENKOVNÍ VÝUKA

V rámci přírodovědy využili žáci třetí třídy hezkého počasí a vydali se začátkem září s paní učitelkou na školní zahradu poznávat místní stromy. Mohli tak snadno propojit znalosti z předchozích hodin s praktickými dovednostmi. Ověřili si, zda si názvy stromů pamatují správně, určovali stromy podle listů a plodů a nadto se naučili pracovat s jednoduchou mapou školního pozemku. V jednotlivých týmech měli za úkol zorientovat se v mapce a zapisovat do ní jednotlivé stromy.

Tento typ výuky žáky velmi bavil a podnítil jejich zvědavost a zájem o místo, kde žijí. S nadšením poté ve třídách pokračovali v práci s mapami, kam zanesli různé body jako například parkoviště, herní prvky či atletický ovál.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA HUSOVA

EXKURZE DO PAMÁTNÍKU OSVĚTIM

Poslední dva zářijové školní dny strávili žáci Základní školy Husova společně s paní ředitelkou a vyučujícími dějepisu mezinárodní výchovně-vzdělávací akcí.

Časně ranní odjezd z Liberce celkem 42 žáků měl první zastávku v Katovicích, kde je již čekali studenti i pedagogové místního technického lycea. Naši žáci si připravili velmi zajímavou prezentaci o naší zemi, Liberci a škole, pochopitelně

v anglickém jazyce, kterou zakončili zábavným kvízem. Nadto přidali špetku výuky českého jazyka. Polské studenty totiž učili české jazykolamy. Odpoledne pak strávili prohlídkou Katowic, ve škole i přesпали a brzy ráno se již vydali do památníku Osvětim. O tom, jak silný zážitek to pro ně zde byl není třeba ani psát. Nicméně, připomínat si historii a vše, čeho člověk byl schopen, je právě v dnešní době velmi důležité.

TURISTICKÝ KURZ ŠESTÝCH TŘÍD

Jako každý rok se žáci 6. tříd zúčastnili turistického kurzu v Českém Švýcarsku, kde v malebném okolí kempu ve Vysoké Lípě strávili pět dní. Společně se vydávali na toulky přírodou národního parku.

První den turistického kurzu bylo deštivé počasí, takže se žáci vydali na kratší výpravu k Dolskému mlýnu, zřícenině mlýna z 16. století, ležícímu na soutoku řeky Kamenice a Jetřichovické Bělé. Ačkoliv bylo počasí nepříznivé, mlýn působil kouzelně, proto není divu, že se zde natáčelo několik pohádek, například Pyšná princezna.

Protože druhý den počasí stále ještě nepřálo, zamířili žáci nejdříve do vesnice Mezné, kde se mohli pokochat krásnou lidovou architekturou, dále na Mezní louku a odtud zpět do kempu. I když cíl výletu leží jen kousek od kempu, žáci měli v nohách pěkných dvanáct kilometrů.

Ve středu, třetí den kurzu, vyrazily třídy do přilehlého Děčína. Nejprve se žáci podívali na město a řeku Labe z několika vyhlídek nad Děčínem.

První navštívenou vyhlídkou byla Labská stráž, kde viděli pavilonek, který v době výstavby sloužil ke střežení přístupové cesty po vodě do Děčína. Po červené turistické trase šli dále na Sněžnickou vyhlídku a odtud na Stolichnou horu, také nazývanou Kvádrberk, na jejímž vrcholu se tyčí obelisk. Potom už žáky čekala cesta do centra města a poté přes Pastýřskou stěnu do děčínské zoo.

Ve čtvrtek čekal žáky krásný slunečný den a také výlet na Jetřichovské skalní vyhlídky. Žáci vyšlapali na Mariinu skálu. Dále se podívali na Vilemíninu stěnu a nakonec vystoupili po kamenných stupních na Rudolfov kámen zvaný též Ostroh, který nabízí jedinečný kruhový výhled na krajinu Českého Švýcarska.

Kurz byl zakončen večerním tábořákem a v pátek už žáky čekal návrat autobusem do Liberce. I když kurz začal deštivým počasím, žáci 6. tříd turistický kurz užili a odnesli si spoustu zážitků, na které budou vzpomínat po zbytek školního roku.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA DOBIÁŠOVA

HARMONIZAČNÍ POBYT 6. ROČNÍKU

Začátkem září 6. třídy tradičně absolvovaly týdenní harmonizační pobyt na Malé Skále v hotelu Kavka. Zúčastnilo se ho 67 žáků a vytknout se mu dalo pouze nevyvedené počasí, které nás zpočátku vydatně promáčelo.

Jako každý rok i tentokrát byl pro děti připraven bohatý program. Absolvovaly velké množství přednášek, her a soutěží. Aktivitu se zaměřovaly jak na pohyb, tak na kreativitu. Nejlepší děti byly oceňovány za úspěchy v individuálních i skupinových disciplínách. Za nejzdařenější považovaly noční pátrací hru s tajenkou a hru Zločinci. Také se jim líbil výlet, zpestřený stavěním lesních domků. Užily si ukázkou výcviku psů, kdy si samy vyzkoušely některé povely, a ukázky hasičské techniky a likvidace požáru. Všichni jsme si pochvalovali i stravování a ubytování.

Třídní učitelé i samotné děti využili tyto dny nejen k zábavě, ale také k upevnění kolektivu, včetně zapojení nových ukrajinských spolužáků. Všem se pobyt moc líbil a vraceli se se spoustou zážitků.

Zdenka Palubová, učitelka ZŠ Dobiášova

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ŠVERMOVA

PRVNĚČCI VE SVĚTĚ PÍSMEN

Prvnáčkům ze ZŠ Švermova se již naplno rozjel život školáka. 1. září usedli do lavic a od té doby se dějí věci! Indiáni z 1. A i Safari Rangers z 1. B se vydali objevovat tajupný a kouzelný svět písmen a číslic.

Každý den zažívají mnohá dobrodružství, kterými je písmenka provází. Multisenzorické učení je totiž docela prima zábava a dává možnost zazářit opravdu všem. Každé nové písmenko musí totiž projít všemi smysly.

První ze všech přišlo „O“ a zavedlo děti na Ostrov obra Olivera, který pro ně ve třídě paní učitelky přichystaly. Proběhla také ochutnávka ovoce, zpí-

valy se písničky Okolo Hradce, tančilo se na melodii Pásla ovečky. V hodinách tělocviku si všichni zacvičili s obručí a užili si ocáskovou honičku. Při pohádce O pejskovi a kočičce si děti pomalu ale jistě začaly pilovat svou předčtenářskou gramotnost. Písmenka O děti také ohmatávaly, aby je dokázaly rozeznat i poslepu, a v hodinách výtvarné výchovy vznikaly obdivuhodné výtvary – oči obra Olivera a ovečky obehnané ohrádkou.

S novým týdnem čeká na žáky vždy nové písmenko, které s sebou přináší nové a nové zážitky. Jednou se dokonce výuky účastnila opravdová slepice,

ve třídě stál stan, slunečnicová semínka se seřadila do tvaru písmene S a v tělocvičně vzduchem svištěla švihadla. Skákal se i panák a savanu, vzniklou při výtvarné výchově, zabydleli sloni. Proběhla i společná střeďeční snídaně a školou se nesly tóny písničky Sluňe stůně.

Věříme, že metody a formy výuky mají být pro děti atraktivní, a pokud má být látka nezapomenuta, pak je prožitkové učení tou cestou, po které je užitečné i příjemné společně kráčet. Teprve tehdy, kdy jsou z dětí místo obyčejných pozorovatelů motivovaní objevitelé, dává celé vzdělávání smysl.

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ NA ZŠ ŠVERMOVA

Kariérové poradenství je proces, v rámci kterého mají žáci ZŠ možnost poznat a rozvíjet své schopnosti, dovednosti a zájmy. Může sloužit jako opora při rozhodování kam dál po ukončení základní školy.

Nejinak tomu je i na naší škole. Už na 1. stupni jsou žáci seznamováni s nejrůznějšími povoláními, chodí na exkurze, dozívají se o rozličných řemeslech, ale také se učí pracovat s drobným materiálem, rozvíjejí své konstrukční dovednosti, připravují jednoduché pokrmy a nelze opome-

nout ani pěstirské práce.

Na 2. stupni pak vévodí Svět práce, který se prolíná mnoha předměty, a dochází tak k propojení učiva s pracovním uplatněním. Důležitý je kontakt se zaměstnavateli a ten se snažíme udržovat. Mezi velmi povedené akce v tomto školním roce patří „Řemesla nejsou out“, kde jsou předváděny obory, které na trhu práce scházejí, ale nejen ty. Některá řemesla si žáci měli možnost i sami vyzkoušet.

Žáci z devátých tříd se každoročně účastní velmi zajímavé akce zva-

né „Živá knihovna povolání“, která se koná v budově iQLandie. Na 10 staništích se seznámili s deseti profesemi, vyslechli si teorii, požadavky na vzdělání, uplatnění v regionu a některé profese si i sami vyzkoušeli. Prostor byl i na otázky žáků. Mezi další povedené akce patří návštěva úřadu práce, veletrhu Educa a NAKAP LK II, kde hlavním cílem tohoto projektu je systémově zvýšit kvalitu vzdělávání v polytechnických oborech.

Kariérové poradenství na naší škole opravdu frčí.

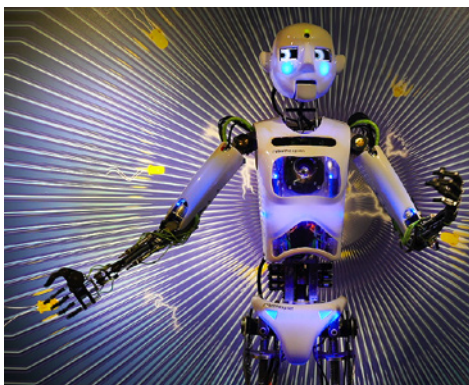
NOVÁ INFORMATIKA

Inovace bez legrace, s roboty bez roboty, informatika vládne všem, nuly a jedničky okolo nás...

Ano, takto by znělo vyvolávání prodavače novin v podchodu města, kdyby se ještě takto noviny prodávaly. To jsou totiž hesla, která se nesou s nástupem výuky nové informatiky na naší škole.

S nástupem nového školního roku přestal být předmět informatika pouze servisním předmětem pro další výuku žáků na základních školách, tedy předmětem, který učil děti pouze používat počítače a další techniku například pro psaní textů, tvorby tabulek a prezentací. Samozřejmě jsme učili žáky a žákyně nejen této činnosti, ale i práci s obrazem, zvukem a dalšími digitálními formáty. Tvůrčí práce, logické myšlení a hlubší znalosti však byly lehce upozaděné. Je jasné, že z každého žáka nebude programátor, ale je dobré, aby se všichni v rámci svých možností zapojili do toho, co skutečně informatika je.

Nyní otázka, co vlastně je informatika? To jsou informace. Informace všude kolem nás, přímé informace, kódované informace a mnohdy i šifrované informace, ale prostě informace. Ano, informace a jejich získávání je vlastně v každém slově či větě, v každém předmětu, který se učí, v každém rozhovoru s rodiči, kamarádem či učitelem. Ale mnoho informací člověk

nedokáže získat bez techniky a už vůbec je nedokáže dekodovat či dešifrovat. Nakonec ani tyto informace udržet v paměti a hledat v nich, třídít je a dále s nimi pracovat není snadné a jednoduché.

A tak nová informatika by měla naučit žáky používat dostupnou techniku nejen k přístupu k informacím, ale i je vytvářet. Měla by je naučit pracovat s daty, tvořit databáze, třídít je, vyhledávat v nich a komplexně s nimi pracovat. Stejně tak by měla učít žáky logickému myšlení, grafickému ztvárnění myšlenek a požadavků okolí a v neposlední řadě i programování.

Zde je nutné přihlídnout k rozdílným vlastnostem a nadání jednotlivých žáků a vytvářet z nich týmy, které budou řešit

konkrétní zadání a využije se zde všech schopností členů týmu. Jeden s manuální zručností velmi rychle sestaví stavebnici robota, druhý provede analýzu zadání, třetí robota naprogramuje a čtvrtý celý projekt dokáže perfektně prezentovat před ostatními žáky. Všichni si tedy najdou svoje místo při praktické aplikaci toho, co se naučili, a u každého bude podpořena jeho jedinečnost a schopnost.

Toto všechno by šlo komplikovaně žáky učít, kdyby nebylo podpory na pořízení vhodné techniky a nástrojů spojených s novou výukou. Žáci mají nyní k dispozici nejen stolní počítače, tablety, ale i stavebnice robotů, vhodný software, techniku pro 3D tisk a hlavně vhodnou metodu pro výuku.

Každý určitě nebude zdatný programátor, ale každý žák získá schopnosti pro budoucnost, kdy nás informace budou obklopotvat čím dál tím více v podobě, u které je nutné ovládat moderní technologie.

V naší škole jsme s tím začali v září a teprve čas ukáže, zda to byl správný krok. Naši žáci ale nový „plnotučný“ předmět přijímají s nadšením a velmi rádi se učí nové věci, o kterých neměli ani potuchy. Mnohdy jsou překvapení, co všechno vlastně ta informatika je.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA 5. KVĚTNA

VSTUPUJEME DO NOVÉHO ŠKOLNÍHO ROKU

Školní rok 2022/2023 je již v plném proudu a my všichni doufáme, že přestože nám zcela jistě přinese mnohé nové výzvy a situace, nebude tak komplikovaný, jako ty dva předešlé, covidové.

Do školních lavic na naší škole 5. května letos usedlo 647 žáků ve 28 třídách. Kapacita školy je tak naplněna z 99,5 %. Naplněná je i kapacita školní družiny, která zvládne péči o 250 dětí z 1. až 5. ročníků. Provoz školy zajišťuje celkem 97 zaměstnanců, učitelů, průvodců, asistentů, vychovatelek školní družiny i provozních zaměstnanců.

Škola disponuje dvěma velkými budovami. V Masarykově ulici č.p. 400 jsou umístěny třídy prvního stupně běžných tříd a prvního a druhého trojročí montessori tříd. Jsou zde také moderně vybavené odborné učebny jazyků, počítačová učebna, učebna mechatroniky, tělocvična a školní jídelna.

V budově 5. května 64/49 najdeme třídy druhého stupně běžných tříd a třetího trojročí montessori. I v této budově jsou odborné učebny jazyků, počítačů, robotiky, fyziky, chemie, dílny, výtvarný ateliér a keramická dílna.

Přestože škola prošla v uplynulých letech velkou rekonstrukcí, není technický stav obou budov zatím zcela v pořádku. Společně se zřizovatelem se vedení školy každoročně snaží o další vylepšení.

V loňském roce se nám podařilo zrekonstruovat sociální zařízení v budově 1. stupně v patře s montessori třídami. V letošním roce by to mělo být zcela nové, multifunkční sportoviště za budovou 2. stupně. Poslední den letních prázdnin jsme prostory hřiště předali stavbařům a všichni se na nová sportoviště moc těšíme.

V průběhu celého školního roku budeme naše rodiče i další veřejnost průběžně informovat o všech akcích i novinkách v naší škole prostřednictvím našich webových stránek, kde najdete vždy ty nejčerstvější informace. Sledujte nás na www.zs5kveten.cz nebo na našem facebookovém profilu www.facebook.com/zs5kveten.cz.

HARMONIZAČNÍ POBYTY

S příchodem nového školního roku čekaly na naše žáky mnohé změny a nové situace ve třídách. Je již tradicí, že pořádáme pro třídy po změnách kolektivů harmonizační pobyty. V běžných třídách se týkají tyto změny zejména 6. ročníků, kdy žáci přecházejí z budovy 1. stupně do neznámých prostor budovy 2. stupně a také je čekají změny v podobě střídání vyučujících, dělení do skupin na vybrané předměty a nová organizace výuky. Jejich harmonizační pobyt plánujeme uskutečnit na začátku října a šestáci společně stráví necelý týden v Krkonoších spolu se svými třídními učiteli, asistenty a speciálním pedagogem. Nejsou ale sami...

V montessori třídách se vždy na začátku roku obmění jedna třetina třídy po přechodu nejstarších dětí v trojročí do trojročí vyššího. Proto

i všechny montessori třídy postupně vyjždí na kratší, dvou až třídní pobyty v přírodě. Jako první vyrazili již 5. září žáci třetího trojročí. Do třetího trojročí montessori tříd přišli noví žáci z loňského šestého ročníku, kteří budou intenzivně spolupracovat se současnými osmáky. Vedle běžné výuky je čeká společné vaření, práce na zahradě i intenzivní práce na různých projektech.

Na pobyt vyrazili pěšky. Po několikahodinovém pochodu ze Sychrova dorazili do Smržova, malebné vesničky za Českým Dubem. Zde využili zázemí jurtového tábora a v následujících dvou dnech se vzájemně seznamovali. Díky společnému vaření, přípravě dřeva na oheň a při několika nejen sportovních aktivitách zjistili nejen, jak se kdo jmenuje, ale také, kdo rád tancuje, hraje basket nebo maluje.

POVEDENÁ SOBOTA

V sobotu 24. září proběhla na školní zahradě ZŠ 5. května milá komunitní akce Food Festival pod taktovkou našeho školního parlamentu.

Naši parlamentáci se inspirovali předešlými akcemi, které pořádalo naše sdružení rodičů a přátel školy v podobě jarmarků. Ze zkušeností z těchto akcí vyvodili závěr, že nejvíce chválené stánky byly ty s různým občerstvením. Proto se rozhodli změnit koncept jarmarku na food festival čili svátek jídla.

Rodiče spolu se svými dětmi nachystali ochutnávky spousty jídel, sladkostí, nápojů a dalších dobrot, které pak na svých stáncích nabízeli dalším příchozím rodičům a příznivcům školy. Děkujeme všem, kteří přišli a dle svých sil se zapojili. Měli jsme jedinečnou možnost se zastavit, neformálně si popovídat, posedět u kávy a strávit společně příjemné chvíle. Díky štědrosti našich rodičů si každá třída utržila i nějakou tu korunku, kterou využije na další společné akce.

Děkujeme i našim zaměstnancům, kteří pomohli dětem akci uskutečnit, připravovali se spolu s rodiči a byli svým žákům při akci nápomocni.

Milým překvapením bylo také vystoupení hudebního souboru Aries, který působí na ZŠ a ZUŠ Jabloňová v Liberci pod vedením Sergije Grigorenka. Jejich bubny byly dokonalé a skvěle doplnily atmosféru našeho festivalu. I jim děkujeme.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ORLÍ

ZŠ Orlí i její odloučené pracoviště v Gollově ulici je škola zřízená pro žáky s mentálním postižením. Součástí školy jsou třídy pro žáky s lehkým mentálním postižením, speciální třídy, do kterých dochází žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, specializované třídy pro děti s poruchou autistického spektra přípravné stupně základní školy speciální a také třída zřízená pro žáky s poruchami učení a chování bez mentálního postižení. Dětem je věnována individuální péče.

DĚTSKÝ ODPADOVÝ DEN

Většina tříd naší školy se v září s velkým nadšením již poněkolikáté zúčastnila Dětského odpadového dne v parku v Budyšínské ulici. Formou her a různých kvízů bylo dětem vysvětlováno, proč je důležité třídřit odpad, jak se s vytríděným odpadem dále nakládá a co z něho lze znovu vyrobit. Pro děti byla připravena celá řada her a soutěží, za které dostaly za odměnu různé drobnosti. Největším zážitkem byla pro žáky jízda ve speciálních popelářských formulích a velká nafukovací skluzavka. Velkou radost nám udělaly speciální tašky na tříděný odpad, které jsme dostali. Díky nim můžeme třídřit odpad i ve škole a každý den se tak učit, co do které tašky patří.

ŘEMESLA NEJSOU OUT

Starší žáci naší školy se v půlce září zúčastnili akce Řemesla nejsou out před libereckou radnicí, která si dává za cíl ukázat obory, které na trhu práce scházejí. Pořadatelé této akce jsou tradičně Střední škola Kateřinky, Střední škola hospodářská a lesnická Frýdlant a Střední odborná škola, Liberec, Jablonecká 999. Žáci zhlédli ukázky řemeslných oborů, které předváděli sami žáci pořádajících škol. Seznámili se s ukázkami činností čalouníků, aranžérů, truhlářů, zpracovatelů dřeva, farmářů, řezníků, pekařů, malířů, strojařů, zahradníků a dalších oborů. Řadu činností si mohli osobně také vyzkoušet, což všechny velice bavilo. Především dívky zaujala módní přehlídka žákyň oboru Fashion Design.

IQLANDIA

V rámci speciální akce iQLandie, kdy umožňují ve vybraných dnech vstup zdarma pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a děti s handicapem, se většina tříd naší školy vydala prozkoumat toto vědecko-zábavní centrum. Žáci si vyzkoušeli mnoho interaktivních exponátů, experimentovali, hráli si, zkoušeli pro ně spoustu nových činností. Největší úspěch měla zpívající fontána, vodní svět a expozice týkající se lidského těla. Rozhodně jsme se nenučili ani minutu.

TICHÁ TRAMVAJ

Pravidelně se každý rok účastní třída žáků s poruchou autistického spektra základní školy Orlí jízdy Tichou tramvají. Na liberecké tramvajové trati Dolní Hanychov – Lidové sady se speciální tramvaj proměnila v pojezdnu učebnu českého znakového jazyka. Lektoři znakového jazyka a neslyšící dobrovolníci učili naše děti základní znaky znakového jazyka a podělili se o mnoho zajímavých informací o životě lidí s postižením sluchu a jejich dorozumívání.

Cílem akce je nejen zvýšit povědomí veřejnosti o světě osob se sluchovým postižením, ale především přiblížit a propojit svět slyšících se světem neslyšících.

INKLUZE MÁ SMYSL, KDYŽ SE DĚLÁ DOBRĚ

Třída III. O na naší škole je ryze inkluzivní. Žáci jsou vzděláváni podle programu RVP ZV, tedy běžné základní školy, ale přesto jsou všichni na základě jejich specifických potřeb umístěni do této třídy zřízené podle § 16/9 školského zákona.

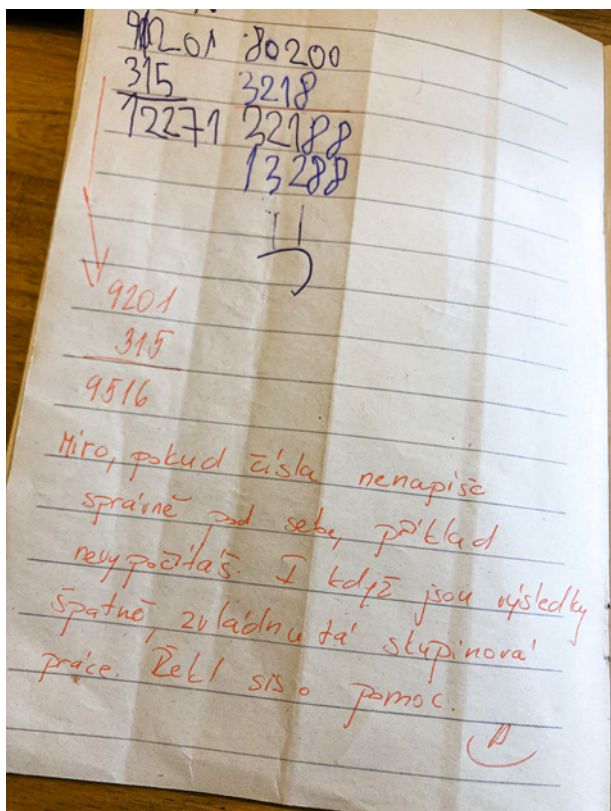
Letos, stejně jako v předchozím roce, pokračuje třída v celoroční motivační hře na indiánský kmen Navačatu. Nově zvoleným šamanem pro následující vo-

lební období byl kandidát, který nebyl na první pokus úspěšný, ale adekvátně si řekl o druhou šanci, a tím voliče přesvědčil. A právě proto se společné vzdělávání u nás daří – zaměřujeme se na rozvíjení soft skills a wellbeing, důležitá je maximální diferenciací výuky vzhledem k individuálním potřebám každého člena týmu a skupinová práce.

Třída se také pustila do pilotního programu nového vysvědčení, proto znám-

ky číslicí přestaly mít rozhodující vliv na celkové hodnocení „indiánů“ a všem se ulevilo. V neposlední řadě vytváří celkový koncept směřující k dosažení cíle celý tým pedagogů, kteří se na vzdělávání v této třídě podílejí.

Vždyť naším heslem je Komenského citát – „Výchova znamená učit dobře, chtít dobré a konat dobré, a to i když se nikdo nedívá.“

DDM VĚTRNÍK

PRÁZDNINY VE VĚTRNÍKU PATŘÍ TÁBORŮM

Nejoblíbenější jsou příměstské tábory, kterých bylo v letošním roce 58. Děti se mohly tradičně projet na kóních, tvořit na výtvarných i jiných táborech, užít si pohybu na sportovních táborech, vytvořit si 3D modely, naučit se starat o zvířata v naší zoochovatelně nebo si třeba zahrát famfrpál. Vzhledem k tomu, že přes prázdniny byly ve stejné době uzavřené všechny mateřské školy, dal Větrník prostor také táborům pro předškolní děti.

S Větrníkem se děti mohly vypravit také na pobytové tábory, které se tentokrát všechny konaly mimo ubytovny DDM, a tak si děti užívaly krásné přírody Krkonoš, Lužických i Jizerských hor. Těchto táborů se zúčastnilo celkem 112 dětí. Jedním z nich byl také pětidenní pobytový seminář s názvem „Nebýt sám“, v rámci kterého 25 dětí ze Žitavy a 31 dětí z Liberce vyjelo do Krkonoš na chatu Vejpálka. Děti tu spolu sdílely své zážitky z posledních dvou let, a to především hrami a technikami dramatické výchovy. Původně se lektori chtěli zaměřit na reflexi života s covidovou pandemií, ale vzhledem k aktuálnímu událostem se věnovali i náročnějším tématům. Žitavské děti byly tradičně národnostně velmi heterogenní (a s různými životními příběhy), ty liberecké byly tentokrát všechny ukrajinské, často z řad válečných uprchlíků. I přes všechna traumata převládala radostná atmosféra, hravost a nově navázaná přátelství. Díky výtvarným dílnám si všichni odváželi i drobné dárečky. Projekt podpořil Liberecký kraj, Česko-německý fond budoucnosti a statutární město Liberec.

Přestože DDM Větrník má ve svém názvu děti a mládež, myslí i na volný čas dospělých, a tak pro ně připravuje v letních měsících intenzivní výtvarné kurzy.

MALÍ MODELÁŘI BODUJ

Po začátku nového školního roku se rozběhly i kroužky. Pokračují tradiční hojně navštěvované sportovní, výtvarné, technické, dramatické i turistické kroužky, nově mohou děti navštěvovat také kroužek fotografický nebo třeba recyklohraní, kde si mohou vyzkoušet, jak ze starých nepotřebných věcí vytvořit něco nového, hezkého.

K tradičním kroužkům patří např. ty modelářské: automodeláři, papíroví a lodní modeláři a v současné době i dva kroužky modelářů bojové techniky. Kromě nich je zde také kroužek modelářského dorostu, dětí předškolního věku pod názvem Kutílci – modelářská příprava. Určitě není třeba se rozepisovat, jaký přínos má modelářská činnost pro rozvoj jemné motoriky našich dětí. V těchto kroužcích začínají děti s modely, které lepí z papírových vystřihovánek, jak je známe z časopisů pro děti a mládež ABC, Mateřídoušky a dalších. Protože mnoho modelů je velmi zdařilých, účastní se s nimi děti modelářských výstav a soutěží prakticky po celé České republice. Zúčastňují se celoročního seriálu Papírové ligy a také mistrovství České republiky. Letos si naši mladí modeláři dovezli mistrovské tituly v kategoriích malých automobilů, pásové techniky a letadel a zcela ovládli věkové kategorie mladších žáků a juniorů.

DRAMACENTRUM BEZEJMÉNA

PODZIMNÍ PROGRAMY PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY I VEŘEJNOST

Dramacentrum Bezejména v září a říjnu 2022 realizuje celkem 80 programů pro liberecké základní školy a veřejnost, a to především díky dotacím Libereckého kraje a Statutárního města Liberec.

Programy primární prevence cílí na prevenci závislosti (Král snů, Tamařin deník), domácího násilí (Nikolina cesta), kyberšikany a závislosti na sociálních sítích (Rebecca), důsledků rizikového života (Aby sex nebyl průšvih, Tamara). Projekty „Preventivní programy Dramacentra Bezejména“ a „Aby sex nebyl průšvih“ podpořil Liberecký kraj a Fond zdraví a prevence Statutárního města Liberec.

Program „Hranice mezi námi“ řeší problém sociální nerovnosti a integrace národnostních menšin. Stejnomený projekt podpořil Li-

berecký kraj a Fond vzdělávání Statutárního města Liberec.

Program „Cizinec“ se zabývá tématem odlišnosti a přijetí neznámého. Projekt podpořil Fond vzdělávání Statutárního města Liberec.

Ekofond Statutárního města Liberec podpořil projekt „Ekoprogramy Dramacentra Bezejména“, v rámci něhož probíhají programy pro školy i veřejnost, například „Minimax a mravenec“, „Jak ochránit krále“, „Projekt v horách“ či „Tobiáš a stromový lid“. Programy cílí na malé i starší školáky i studenty.

Fond kultury a cestovního ruchu Statutárního města Liberec podpořil projekt „Lekce Dramacentra Bezejména“, díky kterému mnohé lekce vyjdou i tiskem a budou zdarma k dispozici libereckým školám a jejich pedagogům.

DRAMACENTRUM MLÁDEŽI

Projekt „Dramacentrum mládeži“ podpořil 52 dětí a studentů z dramatických souborů Bezejména a pěveckého sboru Altitudo. Zpěváci například využili služeb klavíristy, mladí herci zvyšovali své dovednosti pod dohledem externích lektorů, nejstarší soubor si užil týdenní dotované soustředění v Krkonoších. Projekt byl financován z prostředků Libereckého kraje.

NEŽ ZAZVONÍ ZVONEC

„Než zazvoní zvonec“ je přehlídka Dramacentra Bezejména a jeho hostů, která se každoročně koná v Naivním divadle Liberec. Dne 30. května 2022 mohli diváci shlédnout inscenace souborů dramacentra, ale také ZUŠ Liberec, Tanečního studia Magdaléna a dalších. Projekt podpořil Liberecký kraj a Fond kultury a cestovního ruchu Statutárního města Liberec.

90

DEVADESÁTKA

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC
Odbor školství a sociálních věcí

Redakce a výroba: ZPRAVODAJ LIBEREC
chmelik.pavel@magistrat.liberec.cz

VYŠLO V ŘÍJNU 2022

podzim 2022